

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

VIII ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ

30 квітня 2024 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**VIII ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ
РЕСУРСІВ**

30 квітня 2024 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)
С 91

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(№ 17 від 27 червня 2024 року)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

С 91

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 30 квітня 2024 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024. 300 с.

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Бабарикіна Надія	ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	8
Бабенко Артем	РОЛЬ ЯПОНІЇ У ПІДТРИМЦІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	11
Бабіна Валентина	ОСНОВНІ ПИТАННЯ ПРИ ЗБЕРЕЖЕННІ ДЕМОКРАТИЧНОГО РЕЖИМУ	13
Бадер Антон	ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ СУЧАСНОЇ ВІЙНИ ТА ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ	17
Барановський Фелікс	ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ ДЛЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ	19
Бахметьєв Андрій	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ВИБОРЧИХ КАМПАНІЯХ ЗАХІДНИХ КРАЇН	22
Вовк Світлана	ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТИДІЇ ІНФОРМАЦІЙНІЙ АГРЕСІЇ РОСІЇ	24
Воронцов Віталій	ДЕЛІБЕРАТИВНИЙ ПРОЦЕС У ПОЛІТИЦІ ГРОМАД (ЗА ПОГЛЯДАМИ Г'Ю БАТЧЕРА)	28
Гедікова Наталя	ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ І ТЕРИТОРІАЛЬНА ЦІЛІСНІСТЬ ДЕРЖАВИ ЯК ОБ'ЄКТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.	30
Головка Альона, Лавренко Дар'я Горло Наталя	ПОЛІТИЧНИЙ РЕЖИМ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ РОЛЬ ПРОАКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ У СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ В УКРАЇНІ	32 35
Калашлінська Марина	МЕДІАЦІЯ ЯК МЕТОД ВИРІШЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	39
Козловська Людмила	ВИМУШЕНА МІГРАЦІЯ (ПЕРЕДИСЛОКАЦІЯ) ВМС ЗСУ 2014 РОКУ ЯК ЛАНКА В ПОСЛІДОВНОСТІ ПОДІЙ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	42
Козьмініх Альона	ЗАБОРОНА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ	45
Кондратова Маргарита	СТАЛИЙ РОЗВИТОК В ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИНАХ СУЧАСНОЇ ДЕМОКРАТІЇ	47
Малишко Богдан	ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	49
Мамонтова Елла	СПЕЦИФІКА СПІВРОБІТНИЦТВА ЄС ТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	51
Манасарян Ашот	РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКО-ІМІДЖЕВОЇ ФУНКЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ БЛОГ-ДИСКУРСІ	54
Медведєва Світлана, Вагіна Олена	ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ЧИННИКА НА ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	56
Меженська Олена	ЗБРОЙНЕ НАСИЛЛЯ & ПОЛІТИЧНИЙ ЛАНДШАФТ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ	58
Музиченко Ганна	ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙНИ	62
Пашина Наталія, Овіннікова Раїса	НЛП ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОГО МАНПУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНОЮ СВІДОМІСТЮ	64

		4
Проноза Інна, Старосуд Вадим	СТРАТЕГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ПАБЛІК РІЛЕЙШНЗ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙН	68
Ростецька Світлана	УКРАЇНСЬКІ БІЖЕНЦІ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ: ЗАГАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ ТА ВІДНОШЕННЯ	71
Самуйлік Микола, Саєнко Ірина	ПРОБЛЕМА ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВІЙНИ	73
Свекла Костянтин	ПОЛІТИЧНА РЕКЛАМА ТА ЇЇ РИЗИКИ	76
Ситникова Анна, Чепік-Трегубенко Ольга	ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	78
Скоробогатов Артем, Проноза Інна	ІНФОРМАЦІЙНА ГІБРИДНА ВІЙНА: МЕТОДИ ТА СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ В СУЧАСНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ	81
Стецюк Олександр	ВРАЗЛИВІСТЬ УКРАЇНИ ДО МЕТОДІВ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПОЛІТИЧНА СКЛАДОВА	83
Тишкун Юрій	ПЕРСПЕКТИВИ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАГРОЗИ ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	86
Тодоров Ігор	БЕЗПЕКОВІ ГАРАНТІЇ ЗАДЛЯ ПЕРЕМОГИ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	89
Хафізова Емілія, Вагіна Олена	ЛОБІЗМ: КОРУПЦІЯ ЧИ АДВОКАЦІЯ?	93
Хмельников Єгор	ПОЛІТИЧНИЙ ІНТЕРЕС ЗА ЦИФРОВОЇ ДОБИ	96
Хорішко Лілія	ДЕЯКІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА ЄС ТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОГО ПЕРЕХОДУ	98
Цаценко Олексій	ГРОМАДЯНСЬКА АДВОКАЦІЯ В УМОВАХ ПОЛІТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	100
Цокур Євген, Чайка Ірина	ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕЛЕКТОРАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМА КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ	102
Швець Світлана	ВИКЛИКИ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ	105
Щестюк Данило	ДЕФОРМАЦІЇ ЛАНДШАФТУ ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ: ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ	107
Юр'єв Антон	ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	109
Яковлев Денис	УКРАЇНСЬКИЙ СЕРЕДНІЙ КЛАС: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ	111

СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Баймуратов Михайло, Кофман Борис	ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ СКЛАДОВОЇ ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМУ В МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ	116
Бутирін Євген	ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ЛІКВІДАЦІЇ НЕСАНКЦІОНОВАНИХ СМІТТЄЗВАЛИЩ	121
Галушневська Катерина, Фролов Михайло	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ТРАВМ ОТРИМАНИХ В РЕЗУЛЬТАТІ ВИКОНАННЯ ПРАЦІ	126
Гук Ірина-Марія	МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	129
Дерев'янкін Сергій	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ДОКАЗІВ ДОПУСТИМИМИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	132

Железков Андрій	ФАКТОР ЕЛІТИ В СПЕКТРІ ПОЛІТИЧНИХ РЕЖИМІВ	136
Кокорєв Олексій, Сокорчук Петро	КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ	138
Коробкова Олена, Ніколаєва Майя	ЗМІНИ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ КЛІМАТИЧНО ЗУМОВЛЕНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС	140
Кучеренко Денис	ПОНЯТІЙНО-ПРАВОВЕ МИСЛЕННЯ У ДАВНЬОМУ РИМІ: ЗАКОН - ПИСАНИЙ РОЗУМ	144
Малишенко Людмила	ПРОТЕСТНА АКТИВНІСТЬ ЯК ФОРМА СУЧАСНОГО АБСЕНТЕЇЗМУ	148
Наумкіна Світлана	РИЗИКИ ФОРМУВАННЯ НОВИХ ФОРМ ТИСКУ ЯК ПРОЯВИ ЦИФРОВОГО ТОТАЛІТАРИЗМУ	150
Новікова Катерина	КАРАНІСТЬ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА СУСПІЛЬНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ ДЕРЖАВИ	153
Осипова Світлана	РІЗНОМАНІТТЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО СУТНОСТІ, ПРИРОДИ І ЗМІСТУ ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ	154
Піскун Катерина, Проноза Інна	СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНІВ	157
Романенкова Аліна, Сіренко Оксана	ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНИХ МАТЕРІАЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	159
Скриль Сергій	ПРАВОСВІДОМІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГОДИ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА	162
Станко Андрій	РОЛЬ НЮРНБЕРЗЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ТРИБУНАЛУ В СТАНОВЛЕННІ ІДЕЇ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОСУДДЯ	164
Трегуб Олександр	РОЗМІНУВАННЯ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ: ВИТОКИ ДИСКУСІЇ	167
Хілобок Даниїл, Середницька Інга	ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРАВОСУДДЯ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	170
Хлевнюк Тетяна	ІННОВАЦІЙНІ ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РЕГУЛЮЮЧА ФУНКЦІЯ У СУСПІЛЬСТВІ	174
Шевчук Яна	ПЕРСПЕКТИВИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	176
Шкандратов Максим	РОЛЬ ПОЛІТИЧНИХ АКТОРІВ У ДОСЯГНЕННІ РОЗУМІННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНИХ ПРОЕКТІВ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ	178
Шупенько Віталій	ГІБРИДНІ ПОЛІТИЧНІ РЕЖИМИ СУЧАСНОСТІ	181

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Bato Vladyslav	THE FUTURE OF THE EU-UKRAINE RELATIONS: OPPORTUNITIES FOR THE SLOVAK ECONOMY	185
Tascu-Stavre M., Pragoza I. I.	POLITICAL AND ECONOMIC DYNAMICS OF EUROPEAN INTEGRATION: FROM THEORY TO PRACTICE	189
Бакланова Олена	ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ ОБҐРУНТУВАННЯ ГОЛОДОМОРУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ У 1932- 1933 Р.Р.	192
Гайдук Богдана,	РОЗВИТОК ГІГ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА	196

Дорош Леся	ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ	
Грудініна Діана	ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК АСПЕКТ РОЗВИТКУ УКРАЇНКИ	200
Дибчук Людмила	РОЛЬ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У ЗМІЦНЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	203
Жильцов Георгій	ПРАВОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ ПРОЄКТІВ З АВТОНОМНОГО ВИРОБНИЦТВА ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕКОБІОТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	207
Макарець Світлана	УГОДА МЕРІВ ЩОДО КЛІМАТУ ТА ЕНЕРГІЇ ЯК НАПРЯМ РЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНА–ЄС	210
Обухіна Вікторія, Кіріліна Марина	ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ НА РІВЕНЬ ЖИТТЯ, БІДНІСТЬ, НЕРІВНІСТЬ	212
Орлова Єлизавета, Кіріліна Марина	ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ В УМОВАХ ВІЙНИ: ЯК БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА МОЖЕ СТИМУЛЮВАТИ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ	215
Полуяктова Ольга, Голубенко Олександра	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ШЛЯХ ДО ОНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ	217
Проноза Олександр	ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ІНТЕГРАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	220
Седляр Діана, Седляр Михайло	ІНКЛЮЗИВНА МОДЕЛЬ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНІЙ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	224
Сілідусва Анна, Миголь Каріна Брезіцька О. В.,	КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ТА РИНОК ПРАЦІ В УМОВАХ ВІЙНИ	227
Узун Юлія, Коч Світлана	ІНТЕГРАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЇ В МІЖУРЯДОВИХ ВІДНОСИНАХ: РОЛЬ МІЖМІСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ФОРМУВАННІ ГЛОБАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ	230
Фролов Андрій	ОРІЄНТИРИ ТАКСОНОМІЇ ДЛЯ РИНКУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ УКРАЇНИ	236
Циганенко Ганна	ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	239
Чекмарьов Олег	ВІРТУАЛЬНА СОЦІАЛЬНА СПІЛЬНОТА ЯК ГОЛОВНИЙ СИСТЕМОТВОРЧИЙ ФАКТОР ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ	242
СЕКЦІЯ 4. СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА		245
Белименко Ліляна	МУЗИКА У ВИДОВИЩНО-ТЕАТРАЛІЗОВАНИХ ЗАХОДАХ ЯК КАТАЛІЗАТОР СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	
Бєлозерцева Євгенія	РОЗШИРЕННЯ РОЛІ ЦИФРОВОГО КАПІТАЛУ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ	247

Дорошенко Яна	ГУМАНІТАРНІ ВИКЛИКИ УКРАЇНИ ПІД ТИСКОМ ВОЄННИХ ДІЙ 2024 РОКУ	251
Загалевиц Валентина Марчак Тетяна	СОЦІОКУЛЬТУРНІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ ТРАНСФОРМАЦІЇ	253
Зверов Володимир	ЕТНІЧНІ ПИТАННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ДЕМОКРАТІЙ	256
Каменчук Тетяна	ІНФОРМАЦІЙНА АГРЕСІЯ РОСІЇ. ПРОТИДІЯ УКРАЇНИ	258
Кольцов Віталій	ВПЛИВ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ФАКТОРУ НА ПРОЦЕСИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ	263
Крипчук Микола	СПЕЦИФІКА ВІТЧИЗНЯНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ПЕРФОРМАНСІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	266
Лунгол Ольга	РОЛЬ КІБЕРГІЄНИ У БЕЗПЕЦІ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	268
Мельник Мирослава	ГУМОР ЯК СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ІНДИКАТОР У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	270
Нагурнова Наталя, Герасимчук Вікторія	АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ПРАКТИКИ В РОБОТІ З ПІДЛІТКАМИ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО	273
Палінчак Микола	НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ВТЯГНЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПОЛІТИКО-ПАРТІЙНІ ПРОТИСТОЯННЯ	276
Петраков Микита	ІСТОРІЯ ТА ПАМ'ЯТЬ У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ВНУТРІШНІ ДИЛЕМИ ТА МІЖНАРОДНІ ВІДЛУННЯ	278
Приходько Сергій	ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ БАГАТОСКЛАДОВОГО СУСПІЛЬСТВА	282
Селіверстова Катерина, Тишкун Юрій	СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ТА НІДЕРЛАНДІВ ЯК ЧИННИК ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ	285
Сергієнко Тетяна	СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	287
Старик Оксана	СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНЦІВ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	289
Чекмарьова Лариса	ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ПОЛІТИКО-ПРАВОВОГО ПОРЯДКУ СУСПІЛЬСТВА	293
Яковлева Лілія	ПОЛІТИЧНИЙ ВИБІР У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ЯК УМОВА ЛЕГІТИМНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	295

3. Замковий О. І. Корпоративна культура як фактор формування успішності українського ділового оточення на шляху до європейських стандартів. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1586>(дата звернення: 10.04.2024).

4. Як змінилась корпоративна культура протягом війни. URL: <https://jobs.ua/articles/yak-zmnilas-korporativna-kultura-protyagom-vyni-14608>(дата звернення: 08.04.2024).

5. Ринок праці під час війни: які зміни потрібні URL:<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3827148-rinok-praci-pid-cas-vijni-aki-zmini-potribni.html> (дата звернення: 11.04.2024).

Узун Ю. В.,

доктор політичних наук, професор кафедри політології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова,

Коч С. В.,

доктор політичних наук, професор кафедри політології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова,

м. Одеса, Україна

ІНТЕГРАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЇ В МІЖУРЯДОВИХ ВІДНОСИНАХ: РОЛЬ МІЖМІСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ФОРМУВАННІ ГЛОБАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Політика, орієнтована на місце (place-based policy), є важливою ознакою того, як уряди прагнуть розвивати свою економіку та сприяти добробуту своїх громадян. Політика, орієнтована на місце, очевидна в національному, субнаціональному і наднаціональному масштабі, і в контексті застосування до інноваційної політики, добробуту громади, стійкості перед лицем зміни клімату та промислового розвитку, а також управління навколишнім середовищем, енергетикою, промисловим переходом і адаптаціями ринку праці. На глобальному рівні політику, орієнтовану на місце, просувають на основі Резолюції ГА ООН 2015 р. «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку». На макрорегіональному рівні в Європі та в ЄС – на основі «Територіального порядку денного 2030», за яким стратегічним пріоритетом є залучення локальних акторів для участі в реалізації глобальної політики. Ще в 2015 р. ООН анонсувала продовження декліністської (деволюційної) платформи: глобальних реформ децентралізації: впровадження

принципу асиметрії для функціонально різних територій; розвитку потенціалу регіонів як «полюсів зростання»; розвитку «поліцентричних мереж», «транснаціоналізації», «розумної спеціалізації»; «деконцентрації ресурсів та інвестицій»; розвитку «циркулярної економіки» (локальний промисловий симбіоз); розвитку «політики на основі місця» [9]. Об'єктами такої політики замість адміністративних регіонів розглядаються функціональні економічні зони, а метою політики, щол має здійснюватися адаптивно та асиметрично, визначається використання недостатньо задіяного потенціалу регіонів для їх прискореного розвитку на основі комплексних проєктів та за участю всієї системи багаторівневого управління, що включає різні рівні місцевого, регіонального, національного урядів, що співпрацюють у партнерстві з приватним сектором і сектором громадянського суспільства [7].

В цілому йдеться про глобальну деконструкцію націєцентричного світового порядку на основі науково-теоретичної платформи, підготовленої теоретиками просторової революції 60х- років ХХ століття (Ів Лакост, Джон О'Тоал, Мішель Фуше, Едвард Кейсі, Жак Леві, І-Фу Туан, Бертран Баді, Клод Рафестін, Майкл Кітінг, Род Родс, Стейн Роккан, Мюррей Букчин, Джон Егню, Стюарт Корбрідж, Едвард Соджа, Метью Фліндерс, Сеймур Ліпсет, Шон Мюллер, Роланд Робертсон, Баррі Веллман, Кіт Хемптон, Джеймс Капорасо, Франциско Альдекоа, Майкл Кітінг, Саскіа Сассен, Моніса Саломон, Панайотіс Солдатос, Джейн Найман, Стефан Куперус, Майкл Акюто, Родріго Таварес). Праці покоління дослідників з другої половини ХХ століття фактично обумовили реконцептуалізацію політичного простору як складної гетеротопії через врахування трансформації функціональних можливостей локальних одиниць в глобальному співробітництві на міжнародному рівні. На основі нових теорій ойкуменополісу, світового міста, метрополізації, глобального розвитку, багаторівневого управління, поліцентричного врядування, перфорованого суверенітету, субнаціональної або паралальної зовнішньої політики, паралальної дипломатії міст відбулася філософська інверсія розвитку глобального на основі локального, посягаючи зв'язок ідеї створення глобальної нормативної структури з концепцією глобального міста, де використовується новий деієрархіваний підхід до системних глобальних відносин, де глобальне реалізується на основі локального в форматі нових урбанізму та муніципалізму.

Водночас, у Джозефа Ная та Роберта Кеохейна нова концепція міжурядових відносин розглядається як така, що межує з проблемою «нового імперіалізму», де «транснаціональні відносини є новою назвою для старого феномену імперіалізму» (критерієм імперіалістичного характеру дії ТНК визнається ступінь «нерівності (асиметрії) влади», що використовується для досягнення «несправедливого» розподілу вартості»). Дослідження ефективності

урядування зачепає практичні питання: 1) гарантування того, що утворювані міжурядові інституції, що управлятимуть «функціональними зонами» будуть геоцентричними як за фактом. Йдеться про забезпечення «справедливого географічного розподілу» посад у секретаріаті, як в ООН); 2) поступливості транснаціональних організацій, які не зацікавлені в геоцентричності, розвиватися у цьому напрямку. Йдеться про реальний транснаціональний лобізм та реальні форми взаємодії капіталу та урядів приймаючих країн; 3) реалізації концепції міжурядових відносин як багаторівневих, що передбачають ієрархію рівнів управління та контрольних органів надзору, аба поліцентричних, тобто ієрархізованих, таких що повторюють історично відомі приклади історичних відносин в ганзейському союзі або, наприклад, в ломбардській лізі міст [6].

Загрози суверенітету від асиметричного впливу ТНК як акторів, залучених до системи міжурядових (поліцентричних) відносин, наприклад в Україні, обговорюється в контексті транснаціонального лобістського тиску приватних компаній через «багатообіцяючий ринок збуту для таких гігантів, як Deer (корпорація, яка займається сільськогосподарським оснащенням), а також, DuPont та Monsanto, які є виробниками зерна». Також, в 2023 р. видання POLITICO в статті «Мережа зараз, клієнти потім: лобісти в Україні дивляться на післявоєнні контракти» засвідчило лобізм зарубіжних інвестиційних компаній (BlackRock, JPMorgan Chase, Rasmussen Global, Rud Pedersen Group's), які співпрацюють з урядом з метою розгортання «масштабної післявоєнної реконструкції», яка коштуватиме 411 млрд. доларів: від оборони та інфраструктури до енергетики та фармацевтики. Автор статті зазначає, що «Україна – країна мрій лобістів», де за Звітом Chatham House «неформальне прийняття рішень приносить користь великому бізнесу» [8]. З іншого боку, міста України, постраждалі від війни, розглядаються як актори, які мають бути зацікавлені у інвестиціях, якщо вони відповідальні за власний розвиток та, в тому числі, за впровадження глобальних стратегій «сталого розвитку».

Між тим глобальній політиці та практиці відбувається швидка трансформації міжміських відносин через системи історичних та сучасних форм міжміського співробітництва, таких як «Sister cities», «City-to-City» (C2C), «Twinned Towns», «Twin Towns», «Partnership Towns», «International partnerships», «Partner Towns», «Friendship Towns» та інші. Йдеться і про зміну міжнародного статусу, форми взаємодії та об'єднання історично-значимих організацій як The Union Internationale des Villes (Міжнародний Союз міст, 1913), International Union of Local Authorities (Міжнародний союз місцевих органів влади, 1928), організації міст «La Fédération» (1944), Union internationale de maires (Міжнародного союзу мерів, 1947), Le Monde Bilingue (Двомовний світ, 1951), United Towns Organisation (Організація об'єднаних міст, 1957),

Council of European municipalities (Ради європейських муніципалітетів), Fédération Mondiale de Villes Jumelées (Всесвітня федерація міст-побратимів, 1957), Metropolis (Всесвітньої асоціації великих метрополій, 1985), SUMMIT (Summit Conference of Major Cities of the World) або «Конференції на вищому рівні великих міст світу (Саміт великих міст)», EUROCITIES (Міжнародна форма міжміського співробітництва в Європі, 1986), CITINET (Міжнародна форма міжміського співробітництва, заснована в Японії, 1987), Local Governments for Sustainability (Місцеві органи влади за сталий розвиток, LGS, 1990). Наприклад, глобальна мережа Local Governments for Sustainability під патронатом ООН об'єднує понад 2500 місцевих органів влади з 125 країн, працює на локальному та глобальному рівнях, налагоджуючи зв'язки між рівнями управління, між містами (City-to-City, C2C), містами та регіонами (City-to-Region, C2R), між місцевим та глобальним (Local-to-Global, L2G), між місцевим та національним (Local-to-National, L2N). В 90-ті роки над усіма створеними міжміськими мережами надбудовано рівень координації їх політик: наприклад, Координацію G4 (GROUP OF FOUR, 1992); Координацію G4+» (Group of Four Plus, 1995), Координацію Всесвітніх Асоціацій міст та місцевих органів влади (фр. CAMVAL або англ. WACLAC, 2000), та інші. В 1999 р. резолюцією Ради керуючих ООН-Habitat засновано Консультативний комітет місцевих органів влади ООН (UNACLA, United Nations Advisory Committee of Local Authorities) зі штаб-квартирами в Барселоні та Найробі. В 2001 р. Конгрес Єдності таких організацій як Міжнародний союз місцевих органів влади, Організація об'єднаних міст, METROPOLIS призвів до утворення Всесвітньої організації United Cities and Local Governments, UCLG (Об'єднані Міста та Органи Місцевого Самоврядування), стаття 2 уставу якої проголошує, що місією організації є: «бути голосом і світовим прихильником місцевого самоврядування, просувати його цінності, інтереси через співпрацю між органами місцевого самоврядування і всередині ширшої міжнародної спільноти». Організація має Всесвітню Раду – «орган, що визначає політику організації», «забезпечує реалізацію загальної політики, ухваленої Генеральною Асамблеєю UCLG». Партнерство UCLG та Світового банку з 2002 р. гарантує фінансові інструменти розвитку міст. Сама UCLG має статус Спостерігача в ООН і претендує на статус Консультанта; уклала Угоди про співробітництво з структурами ООН, наприклад, з ЮНЕСКО, а також з ООН-Habitat, для впровадження ініціатив децентралізації та локалізації Цілей розвитку тисячоліття; співпрацювала з ООН щодо виконання «Місцевого порядку денного на XXI століття» і 6500 органів місцевого самоврядування в 116 країнах взяли зобов'язання щодо його впровадження. В 2012 р. Організація ухвалила «Політику щодо місцевих органів влади та співробітництва та розвитку». З 2015 р. організація співпрацює щодо виконання Порядку денного

ООН до 2030 р. прийнятого на саміті ООН у Нью-Йорку в 2015 р. Мережа досліджень глобалізації та світових міст (The Globalization and World Cities Research Network, GaWC) демонструє статистичні дані щодо зростання числа метрополій в майбутні 50 років. City Momentum Index сьогодні вимірюється для визначення профілей міст світу, які мають найсильніший імпульс у економіці [3]. City Diplomacy Lab – науково-дослідницький центр Колумбійського університету США, що досліджує парадипломатичні практики міст та аналізують значення міст в системі глобального розвитку [1].

Для України представницький та ресурсний потенціал міст є перспективною основою післявоєнного відновлення. Міжміські зв'язки, субнаціональна паралельна дипломатія в форматі м'якої сили вирішують життєвоважливі питання підтримки держави під час війни, розвиваючи інфраструктурні основи євроінтеграції. Понад 40 муніципалітетів Швеції, Німеччини, Польщі та Франції вже розпочали довгострокову співпрацю з українськими муніципалітетами за сприяння ініціативи Cities4Cities - United4Ukraine [2]. Cities4Cities United4Ukraine – це партнерські ініціативи, які об'єдналися у вересні 2022 року та офіційно підтвердили це 27 лютого 2023 року на Форумі муніципального партнерства в Зіндельфінгені, підписавши Меморандум про взаєморозуміння. Cities4Cities, розташована в Зіндельфінгені, Баден-Вюртемберг (Німеччина) є головною організацією для проектів міжміського співробітництва. Стратегічними партнерами ініціативи є Асоціація міст України (АМУ) та Всеукраїнська асоціація об'єднаних територіальних громад. Також, в Україні розпочала роботу Сервісна служба «Міста в Єдиному світі» (SKEW) - це центр політики комунального розвитку в Німеччині, який з 2001 р. за дорученням Федерального міністерства з питань економічного співробітництва та розвитку (BMZ), пропонує місцевим радам свої сервісні та дорадчі послуги на основі принципу «глобального залучення» [4].

Отже, міжміські ініціативи відіграють важливу роль у стимуляції культурних, політичних та економічних обмінів між містами. Це сприяє обміну знаннями та інноваціями, зміцнює міжнародні відносини, підтримує виконання глобальних політик на місцевому рівні. Проте, існує дилема між залученням інвестицій через міжміське співробітництво та загрозою економічному суверенітету країн подібних Україні. Міжміські ініціативи дійсно допомагають містам залучати інвестиції та підтримку, важливі для економічного відновлення та інтеграції в глобальні процеси. Однак, це також створює ризик залежності від зовнішніх акторів, особливо коли транснаціональні компанії реалізують свої стратегії мало контрольовані залежними від інвестицій урядами. Концепції багаторівневого управління або, навіть поліцентричного врядування, на практиці, виявляються залежними від транснаціональних компаній, які є каталізаторами міжміських відносин, інтегруючи глобальні стратегії з

місцевими ініціативами, сприяючи створенню нових ринків. Їхня діяльність може принести економічні переваги, але також може підірвати автономію місцевих урядів та їхню спроможність самостійно керувати економічним розвитком. Загалом, міжміське співробітництво вимагає обережного балансу між залученням зовнішніх ресурсів і збереженням економічного суверенітету.

Література:

1. City Diplomacy Lab / Columbia Global Centers URL: <https://globalcenters.columbia.edu/pari> (дата звернення: 23.04.2024)
2. COE. Cities4Cities. URL:<https://cities4cities.eu/> (дата звернення: 23.04.2024)
3. CRC. Cities research center / Research. City Momentum Index 2020 / JLL's (most dynamic cities). January 19, 2020 URL: <https://www.us.jll.com/en/trends-and-insights/research/city-momentum-index-2020> (дата звернення: 23.04.2024)
4. ENGAGEMENT GLOBAL / Сервісна служба «Міста в Єдиному світі». URL:<https://skew.engagement-global.de/proekti.html> (дата звернення: 23.04.2024)
5. McCann Philip. How Have Place-Based Policies Evolved to Date and What Are They For Now? 14 April 2023. OECD-EC High-Level Workshop Series. URL: <https://www.oecd.org/regional/how-have-place-based-policies-evolved-to-date-and-what-are-they-for-now.pdf>(дата звернення: 23.04.2024)
6. Nye J., Keohanen R. Transnational Relations and World Politics: An Introduction. International Organization. 1971. Vol. 25, No. 3. P. 329 349.
7. UN Agenda 2030 for Sustainable Development, 25-27 September 2015 Council of Europe, Strasbourg, France. URL:<https://www.coe.int/en/web/programmes/un-2030-agenda> (дата звернення: 23.04.2024)
8. Wheaton S. Network now, clients later: Lobbyists are in Ukraine eyeing post-war contracts. Politico, July 7, 2023. URL: <https://www.politico.eu/article/network-clients-lobbyists-ukraine-eying-post-war-contracts/> (дата звернення: 23.04.2024)
9. UN CED's Agenda 21 / Sustainable Development Goals (SDG) / UN Knowledge Platform. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/outcomedocuments/agenda21> (дата звернення: 23.04.2024)